

EBH/125/2016

Év

2016

Védett tulajdonság:

Fogyatékoság

Diszkrimináció területe

Szolgáltatás

Diszkrimináció típusa

Közvetlen hátrányos megkülönböztetés

Befejezőmód

Jogsértést megállapító döntés

A mozgásában korlátozott kérelmező azt panaszolta a hatóság előtt, hogy lakóhelyén a gyógyszertár bejárata lépcsős kialakítású, az ajtó szűk, a lépcső mellett korlát nincs, oda sem kerekesszékkal, sem könyöktámaszos bottal nem tud bejutni. Kérelmező kérte a gyógyszertár vezetőjét, hogy változtassanak a helyzeten, de azzal az indokkal, hogy egy oldalsó ablakon keresztül ki tudják szolgálni, ha kopog, kérését elutasították. Az ablak alatt elhelyezett kerékpártároló miatt azonban ez nem jelentett megoldást.

Mozgáskorlátozottságát kérelmező orvosi iratokkal támasztotta alá, a gyógyszertár bejáratáról fényképeket csatolt.

A gyógyszerértár üzemeltetője (a továbbiakban: eljárás alá vont) az eljárásban azzal védekezett, hogy a gyógyszerértár 1952 óta ugyanabban az épületben működik, de kérelmezőn kívül még senki sem kifogásolta a mozgáskorlátozottak kiszolgálását. Vitatta kérelmező állapotát, és azt állította, hogy könyöktámaszos bottal a bejutás megoldott, kérelmező többször volt is az épületben.

Fényképekkel illusztrálta a mozgáskorlátozott személyek ellátása, kiszolgálása érdekében megvalósított intézkedéseit: csengőt szereltek fel, fémből készült kihelyezhető rámpát biztosítanak, a gyógyszerkiadó ablak elöl pedig máshová helyezték a kerékpártárolót. A mozgáskorlátozottak jelenleg a csengő használatát követően választhatnak, hogy a rámpa kihelyezését kérik, vagy pedig az ablakon keresztül szolgálják ki őket. Eljárás alá vont csatolta a település jegyzőjének levelét, mely szerint csak az épület belső átépítésével oldható meg a bejárat akadálymentesítése, egyébiránt jelenleg ideiglenesen – az ablakon keresztül történő kiszolgálással – megoldott az épületbe bejutni nem tudók ellátása. Ugyanakkor eljárás alá vont arról is nyilatkozott, hogy a helyi védelem alatt álló, bérelt épületet 3-5 éven belül tervezi átépíteni a mozgáskorlátozottak kiszolgálása érdekében.

A kérelmező által benyújtott iratok alapján megállapítható volt, hogy kérelmező utcai közlekedéséhez a panasszal érintett időszakban orvosi vélemény alapján elektromos kerekesszék, illetve támaszbot volt szükséges. Állapota a későbbiekben javult, azonban nehezített maradt, hosszú távon kerekesszékre, rövidtávon pedig bot használatára szorult a határozat meghozatalakor is. Az eljárásban az is beigazolódott, hogy a panasszal érintett időszakban a kérelmező több alkalommal is megjelent a gyógyszerértárban, kerekesszékkal érkezett, az épületbe pedig bot segítségével jutott be.

Azt eljárás alá vont maga sem vitatta, hogy a gyógyszerár bejárata nem felel meg az akadálymentesítési követelményeknek, amit a jegyző levele is megerősített és az eljárás alá vont által készített fotókon is világosan látható volt. A járda és a bejárati ajtó szintje közötti – a jegyző levele szerint 30 cm-es – szintkülönbséget háromfokos lépcső hidalja át. Lépcsőn kerekesszékekkel nem lehetséges a közlekedés, a kihelyezett rámpa pedig nem biztonságos: túl keskeny, dőlésszöge túl nagy, az oldalirányú legurulás ellen használóját semmi sem védi – annak használatát tehát kérelmező alappal utasíthatta vissza. Kérelmező indokoltan hivatkozott arra is, hogy a bottal közlekedők számára sem biztonságos a gyógyszerár bejárata, a lépcsők egyenetlen kiosztásúak, kapaszkodó nincs, az egyébként is szűk ajtó kinyitott rácsába kapaszkodás biztonságosnak nem tekinthető. Kérelmezőt tehát a bejárat kialakítása mozgáskorlátozottsága miatt akadályozta a gyógyszerári szolgáltatások igénybevételében.

A gyógyszerárak akadálymentesítésének kötelezettségét konkrétan előírja a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (Fot.) és az ágazati jogszabály, a 41/2007. (9. 19.) EüM rendelet (továbbiakban: Rendelet) vonatkozó rendelkezése 2010. január 29. óta hatályos. A szabályozás szerint kérelmező számára nem a Rendeletben az ügyelet és készenlét esetére, kivételként szabályozott gyógyszerkiadó ablakot, hanem a szolgáltatást igénybe vevő fogyatékos személy állapotához mérten az ügyféltérbe az önálló, biztonságos bejutást kell biztosítani. Ezt eljárás alá vont elmulasztotta, aminek következtében kérelmező nem veheti igénybe az eljárás alá vont szolgáltatását a mozgásukban nem korlátozott személyekkel azonos eséllyel.

A hatóság nem fogadta el kimentésként az eljárás alá vont hivatkozását arra vonatkozóan, hogy az épület helyi védelem alatt áll, továbbá azt csak bérlő. A jegyző leveléből megállapíthatóan ugyanis az épület akadálymentes átalakítása elvégezhető, az átalakítási munkálatok elvégzését pedig eljárás alá vont maga is tervezi, tehát semmi nem gátolta meg eleddig sem abban, hogy az épületet megfelelően akadálymentesítse. A hatóság álláspontja szerint az akadálymentesség tekintetében az sem releváns, hogy a tevékenységére vonatkozóan az eljárás alá vont rendelkezik megfelelő engedélyekkel, ugyanis ettől még az egyenlő esélyű hozzáférés a mozgáskorlátozott személyek számára – a fentiekben kifejtettek alapján – nem garantált.

Eljárás alá vont hivatkozott továbbá arra, hogy a gyógyszertár 1952 óta működik ugyanazon épületben, és kérelmezőéhez hasonló, korábbi panaszról nincs tudomása. E körben a hatóság felhívta a figyelmet a hivatkozott EüM rendeletre, amely már 2007-ben előírta, hogy a gyógyszertárnak akadálymentes bejárattal kell rendelkeznie, a Fot. szerint pedig a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáférése megvalósításának végső határideje 2013. december 31. volt. Ezt nem írja felül, hogy a hiányosságokat még nem panaszolta senki sem, a panaszok hiánya nem mentesít a jogszabályi kötelezettség teljesítése alól, és nem szolgálhat kimentésként abban a konkrét esetben, amikor valakit ténylegesen hátrány ér, és panaszának hangot is ad.

A hatóság mindezek alapján megállapította, hogy az eljárás alá vont az akadálymentesítési kötelezettségének elmulasztásával kérelmezővel szemben közvetlen hátrányos megkülönböztetést valósított meg. Határidő tűzésével kötelezte az eljárás alá vontat, hogy a jogsértő állapotot szüntesse meg, a gyógyszertár akadálymentesítésére haladéktalanul tegye meg a szükséges intézkedéseket és az akadálymentesítés megvalósulásáról írásban tájékoztassa a hatóságot.

(2016. április 1-i döntés)